

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. Negyedévre 12 kor. Egy óra Egyes szám ára 8 fillér.

6 k. 2 k.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

Világ folyása.

Fiume, okt. 1.

A mandzsuri orosz hadsereg fővezérletében a párisi *Matin* jelentése szerint fontos változás áll küszöbön. *Alexejev* azzal az ürüggyel, hogy jelentést tesz a csárnak a kelet-ázsiai helyzetről, legközelebb Szent-Pétervárra megy és nem is fog többé a harcztérre visszatérni. Az intéző körök bizalma *Kuropatkin* irányában szilárdabb, mint valaha és *Grippenberg* kinevezése semmiképp sem irányul ellene. Párison keresztül érkezett hírek szerint a jövő tavasztól kezdve Mandzsuriában két orosz hadsereg és Koreában egy külön hadsereg fog operálni. A koreai hadsereg parancsnoka *Linevics* tábornok, aki seregével már most utban van Korea felé, hogy ott a tél folyamán olyan álásban vesse meg a lábát, ahonnan a japánok ellen sikerrel működhetik. A japánok viszont Szahalin megszállására készülődnek, hogy nyitva tartsák maguknak a későbbi csapat-szállításokra az utat. Ekkép folynak a hadviselő felek előkészületei a téli hadjáratra. Magáról a mandzsuri harcztérről ellenmondó és zavaros hírek érkeznek. Míg néhány nap előtt azt állították, hogy az oroszok Mukdennél szembe akarnak szállni a japánokkal, amit világosan mutat a Tienlingbe való visszavonulás abbanahagyása, most a londoni *Standard* arról ad hirt, hogy *Kuropatkin* haderejének zöme visszavonult Mukdentől Tienling felé, amelyet

nagyon megerősítettek és nagy sereggel tartanak megszállva. *Kuroki* tábornok folytatja előnyomulását kelet felé és a főtámadást Mukden ellen október első napjaira várják. A japánok most minden erejük megfeszítésével arra törekednek, hogy Mukdennél is és Port-Arturnál is még a tél beállta előtt nagy és döntő csapást mérjenek az oroszokra. Erre mutat az is, hogy Japánban új törvényt alkottak, amely a tartalékosok szolgálati idejét öt esztendőre emeli föl. Ezzel 200.000 fővel szaporíthatják a sereget. Az így nyert csapatokból új hadosztályokat alakítanak. Ez a törvény a legvilágosabb bizonyossága annak, hogy Japán már kimerítette emberanyagát és kénytelen rendkívüli intézkedésekhez nyulni. Az új csapatok különben alig érhetnek hamarabb a harcztérre, mint az új, második orosz hadsereg. — A port-arturi helyzetről is nagyon ellentmondók a hírek. Az egyik hír szerint a japánok szakadatlanul folytatják támadásaikat és a vár legelőbb ha napokig tarthatja még magát. A *Daily Telegraph* sanghaji jelentése viszont azt mondja, hogy a japánok az ott vívott harcokban oly súlyos veszteségeket szenvedtek, hogy most már kimélni akarják embereiket és rohamok helyett rendszeres ostrommal akarják megadásra kényszeríteni a várat. Nagy pusztítást tesz a japánok soraiban a beriberi-betegség is, amelyet attól kapnak a katonák, hogy régen főtt, állott hideg rizst kénytelenek enni. — Az *Echo de Paris* azt a szenzációs hirt közli, hogy *Henschel*

német tengerészeti attasét és *Cuerville* francia tengerészeti attasét, akik együtt távoztak el Port-Arturból, de azóta nyomuk veszett: — a japánok ölték meg. E hír szerint a két attasé augusztus 17-én indult el Port-Arturból egy dzsunkán, amely a francia lobogót viselte. Ezt a dzsunkát a japánok augusztus 20-án elsüllyesztették és a két tisztet megölték, hogy a nála levő iratok birtokába jussanak. A nevezett lap hozzáteszi, hogy a francia kormány remélhetőleg nem lesz olyan naiv, hogy vizsgálatot indítson ebben az ügyben, mert a japánok igen könnyen azt állíthatják, hogy a dzsunka valami orosz aknába ütközött bele és úgy ment tönkre.

A macedóniai reformakcióról kissé megkésett és nem is éppen megtámadhatatlan hitelességű, de érdekes hír érkezik. A *Morning Post* római levelezője ugyanis állítólag a legújabb diplomáciai forrásból arról értesül, hogy ama követelések után, amelyeket Ausztria-Magyarország és Oroszország a macedóniai reformok kérdésében támasztott, a többi hatalmaknak, főképp pedig Olaszország kormányának legnagyobb diplomáciai ügyességére volt szükség, hogy az európai koncertet a felidézett válság dacára is fentartsák. Az osztrák-magyar diplomácia ugyanis bizalmatlanságot tanúsított De Giorgis csendőrségi főparancsnokkal szemben, akit az olasz diplomácia természetesen melegen védelmezett. A bizalmatlan-

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Vanitatum vanitas!

— Salamon-Prédikátor (Bölcs Salamon) Könyvének verses átdolgozása a Szent Írás nyomán. —

Irta: Sz. Kovács Zoltán.

II.

Hiábavalósága e földi gyönyörűségnek.

Mit ér a bölcsesség magas, hideg tája?
Nincs illatos fűve, nincs viruló fája;
Olyan, mint a szikla:
Levegője tiszta,
Ámde nem találsz ott egy szál kis virágot —
S virág, illat nélkül örömet ki látott?

A nagy bölcsességben ami gazdagság van,
Kifogyhatatlan az fájó búsulásban!
Ha ki gyarapítja:
Gyötrelmét nagyítja,
Gyötrelmét növeszti, mint a botor gyermek,
Kit balga tettével önönkeze ver meg.

Én szívem mélyében vizsgálódván ekkép,
Üztem a boldogság képét, mint a lepkét,
Noha tovaszáll az;
Akárhova szállasz,
Akárhova mészsz is, csak árnyékát látod —
S jó, ha megeléged ez árnyék-boldogságot!

Mondám én szívemben: Nosza lássuk, rajta!
Mí örömet nyujthat a vígasság ajka?
Vagyon-e kéj benne?
Ha még ott se lenne,
Ha a boldogságot még ott sem találom:
Hol keressem akkor széles e világon?

És lőn az én házam vígasság tanyája,
Béköltözvén oda az örömek nyája
S vélok számos pásztor;
Learattam százszor,
Ami gyönyörűség itt e földön nyílik,
Ami gyönyörűség el-béhat a szívig!

Építé: magamnak fényes palotákat,
Minőt sajátjául csak egy király láthat;
Kertek sokasága,
Virágoknak ágva,

Lángnedűjü szöllők egész erdősége
Hirdeté: vagyon itt örömek bősége!

Víg lakozásimhoz ami jó csak kellett,
Vadaskerteimből, halastómból tellett!
S melyek legelének
Jordán kék vizének
Selymes fűvet termő, illatos pusztáin:
Mind az én gulyáim, az én paripáim.

Kincses táramnak sem leled könnyen mását:
Aranynak, ezüstnek olyan ragyogását;
Gondomat simítá,
Kedvemet vidítá
Színes szívérványa a sok drágakőnek,
Melyek a föld sötét odújában nőnek.

S mulatásimnak hogy fűszerszámát adja,
Fáradozott buzgón zenélőim hadja;
Lant és hárfá pengett,
A czimbalom zengett,
Szólt a hajlott kürtök bűgő, méla hangja —
Hol felvidúltam, hol elbúsultam rajta!

Csupa öröm, vígság volt ebben a házban,
Míntha éltem volna örökös, víg nászban!

ÉRTESÍTÉS.

— Mielőtt bevásárlásait az úri és női divat cikkekben eszközli, ajánlatos a —

SCHWARZ & GERŐ cég kirakatait Fiumében megtekinteni.

Ugyanott különlegességek női blousokban, jouponokban, női fehérművekben és gyermek konfekciókban a legnagyobb választék található.

ság abból a követelésből eredt, hogy a maczedóniai csendőrségnél legnagyobbbész osztrák-magyar és orosz tiszteket alkalmazzanak, de ezt De Georgis visszautasította azzal a megokolással, hogy ez a rendszabály csak ingerelné a portát, de semmit sem használna. Erre Ausztria-Magyarország és Oroszország fölvetették a kérdést, hogy nem kellene-e De Georgist a maczedóniai osztrák-magyar és orosz polgári hatóságoknak alárendelni. Tittoni olasz külügyminiszternek sikerült az európai konzertet ennek ellenére is fentartani. A válság folyamán Tittonit az angol kormány támogatta, mely a maczedóniai kérdés minden fázisában Olaszországgal a legnagyobb egyetértésben járt el. Tittoni politikája arra irányult, hogy a maczedóniai kérdést tisztán osztrák-magyar-orosz jellegűtől megfoszssa és európai jellegűvé változtassa át, amelyben a döntés az összes szerződéses hatalmakat illeti meg. Tittoni ebben a kérdésben tovább is számít Anglia támogatására.

Az Északamerikai Egyesült-Államokban teljes erővel folyik az elnökválasztási küzdelem. Mind a két párt, a republikánusok is, meg a demokraták is nagyban biznak a győzelemben. A republikánus párt jelöltje tudvalevőleg a mostani elnök, *Roosevelt*, a demokratáké pedig *Parker*. Az Unio 45 államának összesen 476 elnökválasztót (elektort) kell kijelölnie. Az abszolút többség tehát 239. A szavazatok nagy része már „biztos” és pedig a republikánusok javára 207, a demokraták javára 162. A republikánusoknak tehát 32, a demokratáknak 77 szavazat hiányzik az abszolút többséghez. Tíz állam még „kétes”, közte New-York, amelynek egymagának 39 elektora van. A demokratáknak minden körülmények közt szükségük van, hogy a maguk részére nyerjék meg New-York államot, míg a republikánusok New-York nélkül is győzhetnek végszükség esetén. Mind a két jelölt, úgy *Roosevelt*, mint *Parker*, New-York állambeli. New-York állam kormányzása republikánus, New-York városáé pedig demokrata. A két

jelölt közt tehát nehezen megy a választás. November 8-ig, a választás napjáig a pártküzdelmek most New-Yorkért folynak. A választási kampánynak szinte ez a legizgatóbb érdekessége része, mert ha ez eldőlt, maga a választás már inkább formalitás, habár meglepetések az utolsó perczig sincsenek kizárva.

— **A városi képviselőtestület** tegnap este 6 órakor *Vio Ferencz* dr. polgármester elnöklésével ülést tartott. Az utolsó ülés jegyzőkönyvét *Adamsch* és *Schinder* városatyák hitelesítették.

A polgármester jelenti, hogy már június 17-én köszönettel vette tudomásul a képviselőtestület a közös hadügyminiszteriumnak azt az ajánlatát, hogy a *Möve* nevű iskolahajót a város rendelkezésére bocsátja abból a célból, hogy abban az elhagyott fiúmei gyermekeknek javítóintézetet állítson fel. A város a hajó megvizsgálására bizottságot küldött ki, amely a hajót megfelelőnek találta. Minthogy azonban teljesen le volt szerelve a hajó, ilyen állapotban nem lehetett használatba venni és ezért a hadügyminiszteriumhoz fordult, hogy a hajót szerelje fel. A hadügyminiszterium tengerészeti osztálya kijelentette, hogy a hajót csak a város költségén szerelheti fel, mert a felszerelés 70,000 koronába kerül. A polgármester erre ismét a hadügyminiszterhez fordult, kérve a felszerelés leltárát. A hadügyminiszteriumtól még eddig nem érkezett válasz, de amint megérkezik, jelentést fog tenni róla.

A képviselőtestület a polgármester jelentését tudomásul vette.

A polgármester bejelenti ezután, hogy a kormánytól a Baross-kikötőben tervezett halvásárcsarnokra vonatkozó memorandumra az a válasz érkezett, hogy a Baross-kikötőnek azt a részét nem adhatja át, mert a vásárcsarnok a kikötő forgalmát akadályozná. Nem marad tehát más hátra — folytatja a polgármester — mint új helyet keresni a vásárcsarnoknak.

Végül bejelenti a polgármester, hogy *Bellen* dr., az iskolaszék elnöke lemondott tiszte-

ről. Lemondását a közte es az iskolaszék tagjai között felmerült nézeteltérésekkel okolja meg. A polgármesternek az az igyekezete, hogy *Bellen* drt szándékának megmástitására bírja, hiábavaló volt.

Adamsch azt kívánja, hogy addig, amíg új elnök nincs, maradjon meg *Bellen* az elnöki székekben.

Felkiáltások: Hát *Garofelo* aelnök hol van?

Stupicich városi képviselő javaslatot terjeszt elő a városi tanítónők ismeretes ügyében.

A polgármester kijelenti, hogy *Stupicich* képviselő javaslatát fel fogja venni a legközelebbi ülés napirendjébe.

Stupicich kéri, hogy javaslatát még a mai ülés napirendjébe vegyék fel. A polgármester kijelenti, hogy a szabályok is tiltják a javaslat azonnali elintézését.

Ezután a polgármester *Ossoinak* János javaslatát terjeszti elő. A javaslat a gáz használatának terjesztését célozza. A javaslatot egyik legközelebbi ülésen fogják napirendre tűzni.

A képviselőtestület végleg elhatározza a *Recsina* kitisztítását s erre a célra 1500 koronát, a *Zvir* kitisztítására pedig 1000 koronát fordít. A *Zvir* forrásának kitisztítása által tervezett gát építése feleslegessé válik.

A zárt ülésen a képviselőtestület elhatározta, hogy *Székesfejérvár* jutalmát *Kressich* nek adományozza. Továbbá elhatározták, hogy az 50 tanítónő tiltakozását a jövő ülésen fogják tárgyalni *Stupicich* javaslatával egyetemben.

— Az új budapesti szerb főkonzul.

Tisza István gróf miniszterelnök körrendeletben tudatta a vármegyék törvényhatóságaival, hogy *Pelkovic* Tivadar rendelkezési állományban levő miniszter budapesti szerb királyi tőkonzullá kineveztetett. Egyben utasítja a törvényhatóságokat, hogy az új tőkonzult kellő támogatásban részesítsék és megkereséseinek készséggel tegyenek eleget.

Ha bús kedvem támadt:

Menten ott valának

Szomorúságomban megvigasztalóim:

Eleven rózsáim, dalos szolgáloim.

Mert vala nagyhirű szolgálóim serge!

Mint a drágakövek, arannyal keverve,

Ékes mindahánya;

Izraelnek lánya,

Aki szép volt, ott volt — kaczagott és dallott:

Ember füle ilyen zenét még nem hallott!

És el nem fogtam én szemeimtől semmit;

Nem kérdeztem soha: megér-e ez ennyit?

Ami kincset ér,

Szívemhez beszélő,

Szívemet vidító szemem elé járult:

Birására keblem s kincsházam tárult!

Nagy lón az én hírem, nagy a dicsőségem!

Nincsen senki olyan a földkerekségen,

Ki nagyságom ellen

Vetelkedni keljen;

Ha valahol férfi, bölcs, kiváló támad:

Nevezik azt rólam „Salamon király”-nak!

S mindezt egybevetve, átgondolva mondom:

Bizony kaczaghatnám azon a bolondon,

Ki ezekért fárad,

Holott csupa bánat,

Mi a gyönyörűség leple alatt csábit —

Mint a lidérczfény is mocsárnál világít!

Minden gyönyörűség, minden öröm dőre!

Te kaczagásodnál sírhatsz már előre,

Mert bú vagyok abban!

Sok úton haladtam,

Haj, de nem találtam azt a boldogságot,

Amelyért én szívem epedve sovárgott!

Mondván mondom néktek: minden öröm dőre!

S földnek porát hintvén e tévelygő főre,

Fájó lelkem búgja

— Mint a tenger zúgja

Az ő mély fájdalmat a tar kösziklának: —

Hasztalanság mindez s csupa merő bánat!

A skót öntés.

Irta: *Molnár Ferencs.*

I.

— Doktor ur, — mondta a kegyelmes ur a fürdőszék árnyas fái alatt a fürdőorvosnak, — mondja meg nekem, mi az a skót öntés? Ön, bár előrehaladott koru férfi, mégis mindig hajlandóságot mutatott a modern orvosi gyógymódok iránt s így nincs kétségem afelől, hogy tudja, mi az a skót öntés.

A doktor komolyan válaszolt:

— A skót öntés, kegyelmes uram, igen, a skót öntés. Hát a skót öntés a vizkürának egyik újfajta neme.

— Ezt tudom.

— Még pedig igen kegyetlen neme.

A kegyelmes ur arca kissé elkomorodott. De bátran kérdezte:

— Milyen?

— A beteg — mondta az orvos — meztelenre vetkőzik és megáll a fürdőkabin köz-

pén. A fürdőember erre kezébe vesz két csövet. Az egyikből forró víz lövell, a másikból jéghideg. A fürdőember a beteg gyomrának irányítja a hidegvizes csövet s néhány másodpercig hideg vízzel öntözi. Majd a másik csőhöz nyúl s ugyancsak a beteg gyomrát néhány másodpercig forróvízzel öntözi. Majd ismét a hideg jön, majd ismét a forró. Így csinál vagy huszszor és eza skót öntés.

A kegyelmes ur úgy megijedt, hogy leült egy padra.

— Hogy mondta? Hideg, meleg?

— Hideg és meleg, — hagyta helyben a doktor.

— Hm, — szölt a kegyelmes ur, — a kúra kissé drasztikus. És ön azt gondolja, drága doktorom, hogy ez használna az én ideges gyomorbetegségemnek?

A doktor tudományos arczzal szölt:

— A külföldi orvosi lapok szerint több esetben javaltatott a skót öntés és sok esetben eredménnyel is járt.

— Ön még nem próbálta?

— Még nem.

— Hm.

Ezt mondta a kegyelmes és elgondolkodott. A skót öntés kellemetlennek látszott előtte, de az ideges gyomorbeteg sem tartotta kellemes mulatságnak. A hosszas betegségekben kifáradt emberek reménykedésével bizott minden új gyógymódban s ezért nagy kedve lett volna a skót öntéshez. A doktor viszont szintén elgondolkodott, még pedig azon, hogy most mit csináljon. Ha a kegyelmes a fejébe vette a skót öntést s ő nem tanácsolja neki ezt a

Előfizetési felhívás.

Szeptember hó 21-ikén előfizetést nyitottunk „A Tengerpart” című napilapra.

„A Tengerpart” ünnep és vasárnap kivételével naponként délután öt órakor legalább nyolcz oldalnyi terjedelemben jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „

Egyes szám ára 8 fillér.

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart” kiadóhivatala,
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

A szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon-száma: 224.

Abbonamento al giornale.

Ai 21 settembre abbiamo aperto un abbonamento al giornale quotidiano „A Tengerpart”.

Il giornale „A Tengerpart” escirà ogni giorno — eccettuate le domeniche ed i giorni festivi almeno in otto pagine.

Prezzi d'abbonamento.

Loco a domicilio o altrove colla posta:

Anno intero	cor. 24.—
Semestre	„ 12.—
Trimestre	„ 6.—
Un mese	„ 2.—

Numero singolo cent. 8.

L'abbonamento si può principiare da qualunque giorno.

L'amministrazione del giornale
„A Tengerpart”

Fiume, Riva Szápáry, palazzo Adria.

Telefono della redazione e amministrazione: No. 224.

gyógymódot, öt fogják szidni végül, ha a kegyelmest a régi gyógymódok nem tudják kírántani a bajból. Ha pedig tanácsolja a skót öntést s a kegyelmes ettől sem gyógyul meg, akkor ok nélkül kirozta meg a magasrangú pácienst. Egyik vég se tetszett neki.

E pillanatban sétált arra Fülöp, az ujságíró. Tisztelettel üdvözölte a kegyelmest és a doktort. S tovább sétált, a gyomorbeteg fanyar tekintetével.

Utána néztek.

— Ki ez? — kérdezte a kegyelmes.

— Ez? Egy ujságíró.

— Hogy hívják?

— Fülöp.

— És mi baja van?

A doktornak egyszerre kiragyogott az arca. Kivülről, az arczáról lehetett látni, hogy egy ötlete támadt. A szeme ragyogni kezdett, a homlokán elömlött a derű.

— Mi baja van? — kérdezte a kegyelmes.

— Ennek az embernek, — mondta ravasz pofával a doktor, — ugyanaz a baja van, mint kegyelmességnek.

— Ideges gyomorbaja?

— Az.

Erre elhallgattak mind a ketten. Egymásra néztek s mind a ketten ugyanazt gondolták. A kegyelmes jól sejtette, a doktor elő is állt az ötletével:

— Ami a skót öntést illeti, hát meg lehetne próbálni.

— Rajtam? — hüledezett a nagy ur.

— Dehogy, Fülöpön.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

Az őszi ülészak.

Budapest, okt. 1. Az itteni politikai körökben már igen élénk az élet. A képviselők az ülészak megnyitására beszélgetnek. Az őszi ülészak napirendjének első pontja, az elnökség egy tagjának kijelentése szerint, az *olasz kereskedelmi provizorium* lesz, amely annál sürgősebb, mert október 15-én már életbe kell lépnie. Azután a *népoktatási törvény, az 1905. évi költségvetés* és több apróbb javaslat következik. *A véderőtörvény revíziója és a kiegyezés csak új esztendő után kerül sorra.*

A függetlenségi és 48-as párt már nagyban foglalkozik az őszi ülészak munkarendjével és október 15-én tartja első értekezletét. A párt zöme, *Kossuth Ferencz* az élén, leutazik Hajdu-Nánásra, ahol holnap leplezik le tényes ünnepséggel *Kossuth Lajos* szobrát. *Kossuth Ferencz* ez alkalommal nagy beszédet fog mondani.

A honvédelmi miniszter vasuti balesete.

Bécs, okt. 1. Midőn a budapest-bécsi gyorsvonat, amelylyel *Nyiri* honvédelmi miniszter ide jött, este kilenczfélfél órakor *Marcheggbe* érkezett, a kocsivizsgáló észrevette, hogy annak a kocsinak, melyben a miniszter ült, *eltörött a kereke.* A kocsivizsgáló nyomban jelentést tett a dolgról az állomástőnöknek, aki a megsérült kocsit azonnal kikapcsoltatta. A gyorsvonat a baleset miatt egy órai késéssel érkezett ide. *Nyiri* honvédelmi miniszter pénzzel ajándékozta meg az éber kocsivizsgálót.

Ugy, egy kicsit a forma kedvéért, még húzódtott ettől a gondolattól a másik.

— Ne bántuk, — mondta.

De a doktorra már akkor rájött a lelkesedés:

— Ki fogjuk próbálni, — mondta, — még ma este felírom neki a rendelést. Holnap reggel már önteni fogják. És ha neki használ, akkor kegyelmességét is önteni fogjuk. És ha neki nem használ, legalább kegyelmességét megkíméljük . . .

— Pszt, — mondta a nagy ur, — itt jön. Valóban, Fülöp jött visszafelé, bágyadt, gyomorbeteg mosolylyal. Ez a mosoly e pillanatban a kegyelmes előtt a halálra szánt áldozati bárányok tekintetének bárgyúságával veteledett. De Fülöp tovább mosolygott, nem is tudta, mily veszélyben forog a gyomra, a doktor pedig ránézett s lelki szemeivel már látta is Fülöp arcán a megdöbbenésnek ama kifejezéseit, melyeket az emberi arczon előidézhet az a körülmény, hogy a gyomorra forró és jég hideg vizet felváltva lövelnek.

— Fülöp ur, — mondta jéságos arcczal a doktor, — jöjjön ide, a kegyelmes ur óhajt önnel megismerkedni.

Fülöp lekapva a kalapját, elpirult s csak ennyit tudott hebegni:

— Mily kegy . . . mily kegy . . .

— Fülöp urnak, — motyogta a nagyur, — hallom, ugyanaz a baja van, mint nekem . . .

— Igen, — mondta szerényen Fülöp.

— Ideges gyomorbaj.

— Ugyanaz, — mondta boldogan Fülöp.

A doktor mosolygott a háttérben.

Kolozsvár ünnepe.

Kolozsvár, okt. 1. Tegnap leplezték itt le nagy ünnepséggel a Szent György-szobrot, valamint tegnap volt a tanítók Hunyadi-házának felavatása is. *Berzeviczy Albert*, vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki most itt időzik, résztvett mind a két ünnepen és nagyhatású beszédet mondott.

Lujza hercegnő ügye.

Bécs, okt. 1. *Koburg Lujza* hercegnő ügyében Bécs és Páris között a tárgyalásokban hirtelen szünet állott be. *Lónyay* grófné távirata, amelyet *Koburg Fülöp* herceghez intézett, valamint az a följelentés, amelyet a magyar honvédelmi miniszteriumnál tettek a herceg ellen, annyira bántja *Koburg Fülöpöt*, hogy elhatározta, hogy *Lujza* hercegnő javaslataira egyáltalán nem fog felelni. *Stimmer* dr. eddig semmiféle választ nem kapott. *Koburg Fülöp* herceg még abba sem hajlandó beleegyezni, hogy *Lujza* hercegnő maga jelölje ki azokat az orvosokat, akikkel elmebeli állapotát meg akarja vizsgáltatni.

A czár Odesszában.

Odessza, okt. 1. A *czár* ma délután két órakor *Miklós* nagyherceggel ideérkezett, hogy szemlét tartson a Kelet-ázsiai induló csapatok felett. Az egész város fel van lobogózva és az üzletek zárva vannak. Két órai pihenés után a czár tovább utazott.

Mayer Alfonzt letartóztatták.

Bécs, okt. 1. *Mayer Alfonz*, volt huszárcapitány, akit azzal vádolnak, hogy Budapesten betörést követett el, az itteni rendőrségnél önként jelentkezett. A rendőrség *Mayert* letartóztatta és azonnal megindította ügyében a vizsgálatot.

— Egyébként, — mondta a kegyelmes, — Fülöp ur nevével már ismerem igen alapos és igen szép czikkeiből. Azonkívül, ha emlékeztem nem csal, ön az, aki délvidéki tanulmányutatót óhajt tenni s ezért hozzám államsegélyért folyamodott . . .

— Én vagyok az, — rebegte Fülöp.

— A betegség, — szölt a nagyur, — közelebb hozza egymáshoz az embereket. Utána fogok nézni a kérvényének, Fülöp ur. De most hűvösödik az idő, magukra hagyom önöket. Isten velük.

Felállt és ment.

A doktor szerette volna utána kiáltani, hogy „csak bizza rám” s karonfogta az ujságíró.

— Nézze, Fülöp ur, — mondta neki, — holnap meg fogjuk kezdeni önnel a skót öntést.

— Mi az a skót öntés?

— Nagyon egyszerű, kellemes és külföldön már mindenütt kipróbált dolog. Ön beáll a fürdőkabinba s a fürdő hol langyos, hol valamivel hidegebb vízzel öntözi a gyomrát. Az egész néhány perczig tart s én sokat várok tőle.

— Jó, — mondta keserűen Fülöp, — én az irodalomban is az új életet és az új irányt hirdetem és barátja vagyok minden újításnak.

S még örült is, amikor hazament a szállóba. Egy napon két ilyen nagy szerencse! A kegyelmes ur érdeklődése és egy új, biztató kúra. Pedig péntek volt.

— S még azt mondják, — mormolta lefekvés előtt, miközben vetkőzött, — hogy a péntek szerencsétlen nap.

A vasutas — közhivatalnok.

Szeged, okt. 1. Az itteni ítélőtábla három napi tárgyalás után ma hirdette ki ítéletét a vasuti sztrájk miatt pörbe fogott hét hivatalnok ügyében. A tábla helyben hagyja a törvényszék fölmentő ítéletét, de hozzáteszi, hogy a *vasutasok közhivatalnokoknak tekintendők.*

A háboru.

Mukden, okt. 1. A helyzetben itt lényeges változás állott be. A japánok abba akarják hagyni a támadást és a *védelemre akarnak áttérni.* E célból nagy erővel dolgoznak északnyugati állásaik megerősítésén.

Szent-Pétervár, okt. 1. A portarturi őrség a japánok összes támadásait visszaverte. Az ellenség vesztesége igen nagy. Az aknák felrobbanása oly óriási veszteségeket okozott a japánok soraiban, hogy azok 26-ika óta nem támadtak.

Ujabb boxer-mozgalom Kinában.

London, okt. 1. A Renter-ügynökség jelenti *Pekingből*: Az itt élő külföldiek rendkívül aggodnak a mindinkább növekedő zavarok miatt, amelyek nem csupán az idegenek, hanem a *dinasztia ellen is irányulnak.* A követek a külügyi hivatalhoz fordultak segítségért. Az alkirály szigorú parancsot adott ki a fölkelés elnyomására. *Ujabb boxer-mozgalom kitörésétől tartanak.*

Elárult katonai titok.

Berlin, okt. 1. A kielii Krupp-féle *Germania* hajógyár titkos irodájának főnökét, *Brockmeiert* katonai titkok elárulása miatt letartóztatták. *Brockmeiert* azzal vádolják, hogy a német haditengerészet új hajóinak tervét eladta egy idegen kormányának. Amint mondják, a tenger alatt

II.

A nagy fürdőcsarnok visszhangos folyosóján egy szalmafotelben ült a kegyelmes. Mellette ült a titkárja és referált neki, miközben egy kis jegyzőkönyvben írkált.

— Uuu . . . uuuu . . . : ujjujuj, — hangzott a kabinból. Ez volt a hideg víz.

A kegyelmes kissé megriadt s szórakozottan felelgetett a titkárnak.

— A Rápolthy-féle alapítványi ügyben az a véleményem, kedves titkár uram, hogy maga az alapító . . .

— Sziiiiiii . . . iii . . . hi . . . hihhi . . . — hangzott a kabinból. Ez volt a hideg víz.

A kegyelmes abbahagyta a véleményét. Lelkifurdalást kezdett érezni. A szolgák megálltak a folyosón és részvétellel füleltek a hidegvizes kabin felé, ahonnan fájdalmasan hallatszott újra: «Uhu . . . juuj . . . uuuj . . .»

Ez volt újra a meleg víz.

— A Fülöp-fele kérést, — mondta a titkár, — nem tartom teljesítendőnek.

— Micsoda? — rivalt rá a kegyelmes, — nem tartja teljesíthetőnek?

— (—Iiii . . . sziii . . . hsziiiiii : : :)

— Nem, — mondta a titkár, — Azonnal írja be, hogy teljesítem a kérését.

— A felhozott indokok . . .

— (•Uuu.)

— Ne beszéljen annyit, kérem, — mondta a kegyelmes ur, — teljesítem és pont.

Es hálás szeretettel nézett a kabin felé, mint ahogy azokra szoktunk nézni, akik éretünk szenvednek.

járó hajók szerkezetének rajzairól van szó. A nagy feltűnést keltő ügyben a berlini rendőrség is közreműködik a nyomozásban. A nyomozás során állítólag kiderült, hogy a rajzok *Brockmeier* kezébe jutottak és azóta nyomuk veszett. *Brockmeier* tagadja a büntett elkövetését és ártatlannak vallja magát.

Óriási tűz New-Yorkban.

New-York, okt. 1. A dokkok közelében levő huskonzerv-gyár kigyuladt. A tűz roppant gyorsasággal terjedt tovább és csakhamar lángokban állt a főműhely is. Az ammoniak-tartók iszonyu robbanással explodáltak. Az ammoniak-gőz kitódult és szörnyű pusztítást vitt végbe. *Ötven tüzoltó megfuladt és igen sokan szemük világát veszítették.* E távirat elindításakor *háromezer tüzoltó ember* fölötti erővel dolgozik a tűz elfojtásán.

Vasuti szerencsétlenség.

Róma, okt. 1. Itt tegnap az a hír terjedt el, hogy az Albano és Róma közötti vasuti vonalon nagy szerencsétlenség történt. A hirre sokan a termini-i állomásra rohantak, mert sok római család nyaral Castelliben. A szerencsétlenség a marinai alagut közelében történt, ahol az ut nagyon meredekké válik. Az albanoi állomásonál egy gép egy teherkocsival, nem tudni hogyan, hirtelen elszabadult és Marina felé rohant. A személyzet nem tartóztathatta fel a rohanó vonatot, amely az alagut előtt kisiklott. A személyzetből *ötven súlyosan megsebesültek.* Az utasokban nem történt kár.

Nagy postalopás.

Páris, okt. 1. A Páris és Havre között közlekedő expresszvonaton vakmerő tolvajlás történt. A vonat két postakocsit vitt, az egyikben a rendes napiposta, a másikban az Amerikába szánt posta volt. Ez utóbbi közönséges lakattal szokott bezárva lenni és teljesen őrizetlen. Nehány gonosztevő felhasználta ezt, behatolt a kocsiba és *ellopta az egész ajánlott és biztosított küldeményt.* A lopást csak Rouenban fedezték fel. Az ellopott dolgok értékét még nem lehet tudni, de annyi bizonyos, hogy nagyon nagy, mert ez a vonat nemcsak a franciaországi postát, hanem Olaszország, Egyiptom és több más ország postáját is közvetíti.

Egy város pusztulása.

Boston, okt. 1. Colorado állam *Trinidad* városa egy vízcső megrepedése következtében *teljesen elpusztult.* Attól tartanak, hogy *ötezer ember szörnyet halt.*

Elégett osalád.

Heves, okt. 1. *Pély* hevesmegyei községben *Mondok* Sándor néptanító felesége tüzet akart gyújtani a konyhában. Hogy hamarabb menjen a dolog, a tüzhelyben levő lára petróleumot öntött. De vigyázatlanul bánt a petróleummal, amely meggyuladt az edényben és az asszony ruhája lángot fogott. Sikoltozására az

egész háznép berohant a konyhába, köztük az apósa és a sógora is. De ezek is olyan szerencsétlenül láttak az oltáshoz, hogy valamennyinek meggyuladt a ruhája. *A boldogtalan asszony porrá égett,* a többiek súlyos égési sebeket szenvedtek.

Kirabolt postahivatal.

Privigye, okt. 1. A közeli *Handlova* községben a postahivatalba betörték és a pénztárkészletet elrabolták. A rablót felejtette a csizmáját. Ez a csizma vezetett nyomára a tettesnek. Kiderült, hogy *Markó* Janos postakocsis követte el a betörést. Azonnal letartóztatták.

Sztrájkoló gazdasági munkások.

Pécs, okt. 1. *Brázay* Kálmán nagybirtokos pellérdi uradalmában a gazdasági munkások beszüntették a munkát. A pécsi szolgabíró, akinek jelentést tettek a dolgról, csendőrökkel ment ki a helyszínére, hogy a munkások zavargását megakadályozza és az izgatók közül öt embert lezárattott. Hosszas rábeszélésre aztán a többiek újra munkába állottak.

Elítélt betörő.

Sopron, okt. 1. Az itteni büntető-törvényszék *Jerabek* János hirhedt betörőt három évi fegyházra ítélte. Büntetésének letelte után ki fogják utasítani az idegenből ideszakadt jómadarat az országból.

KÜLÖNFÉLE.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk egyes példányai ezentul mindig kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deák 34. szám* alatt levő dohánnyüzsdében (a Hungária-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

— **Személyi hir.** *Roszner* Ervin báró fiumei kormányzó két havi távollét után családjával együtt a jövő hét folyamán érkezik vissza városunkba.

— **A fiume—abbaziai hajójáratok.** Mától (okt. 1.) fogva a Fiume és Abbazia között közlekedő szalonhajók megváltoztatják indulási idejüket. *Fiuméből* az első hajó 7 órakor reggel fog elindulni, az utolsó 6 órakor este. *Abbazióból* az első hajó indul reggel 8 órakor, az utolsó este 7 órakor.

— **Torna- és vivó-iskola.** A helybeli tornaegyesület, melynek elnöke *Donáth* Imre tanügyi előadó és vezetője *Mozog* István gimnáziumi tanár, elhatározta, hogy a jövő hó elsejétől kezdve külön vivótanfolyamot rendez. A tanítást *Biassi* ismert vivómester fogja végezni. A vivó-iskolába este 6 és 7 óra között lehet a helybeli San-Vito-utcai gimnáziumban beiratkozni.

— **Kivándorlási hajók ellátása.** *Vio* Ferencz dr. polgármester elnöke alatt a napokban érkezőket tartották a kivándorló hajók ellátása dolgában. Az érkezők a városi és kormányzósági kiküldötteken kívül több érdekeltek fel is részt vett.

— **A téli menetrend.** A mai napon, október elsején lép életbe az új téli menetrend a fiume—károlyvárosi és a fiume—szentpéter-i vonalon. A régi menetrend a következőképpen változik meg: Fiume—Károlyváros: az eddig 9-57 órakor érkezett kameral-moraviczai vegyesvonat 10-06 órakor érkezik; a délután 5-56 érkezett személyvonat 5-52 órakor érke-

zik; az este 7-54 órakor érkezett gyorsvonat pedig 7-54 órakor Az induló vonatok közül az eddig délelőtti 8-10-kor indult személyvonat 8-20-kor indul. A 10 órakor indult személyvonat 10-10-kor indul. A fiume—delniczei vasárnapi kiinduló vonat felfüggeszti járatait. A fiume—szentpéteri vonalon semmi változás sem történt.

— **Kirándulás.** A rendes vasárnapi kirándulás holnap a *Liburnia* gőzösön lesz Pólába. Indulás Fiuméből reggel 7 óra 45 perczkor, visszatérés Pólából délután 4 órakor. A részvételi díjak ugyanolyanok, mint a rendes szerdai járatoké.

— **Gyermek-holttest a síneken.** A 4325. számú mozdony vezetői, *Tarnay* és *Varga* tegnap reggel 6 órakor gépükkel Kámeral-Moraviczáról Fiume felé közeledve, az államvasutak mejai állomása mellett egy csecsemő gyermek holttestére akadtak. A gyermek minden ruha nélkül feküdt a sínparon. A felfedezésről a csendőrségnek jelentést tettek, amely széleskörű nyomozást indított a bűnös anya kipuhatolására.

— **Magyar képviselők Amerikában.** A St.-Louisban megtartott interparlamentaris konferencia befejeztével a magyar csoport tagjai számos aláírással ellátott emléklapot adtak át *Apponyi* Albert grófnak. A csoport nevében *Bethlen* István gróf üdvözölte *Apponyi* az interparlamentaris konferencia tanácskozásai folyamán kifejtett munkásságáért. Mint New-Yorkból írják, *Apponyi* Albert grófnak egy nagyszabású, angol nyelven tartott fölvételéért, melyben Magyarország alkotmányos küzdelmeivel foglalkozott, 500 dollárt ajánlottak föl, amit ottani szokás szerint el kell fogadni. *Apponyi* a följánlott összeget az amerikai magyar egyesületek között osztotta szét. Mielőtt St.-Louisból a képviselők elutaztak volna, az ott levő torontali és temesmegyei magyarok *Papp Géza* és *Steiner* Ferencz képviselőket keresték föl, hogy tőlük bucsut vegyenek. A nagyszabású megjelent üdvözlőkhöz *Apponyi* gróf is néhány lelkes szót intézett. Szeptember 14-én és 15-én Cansas-Cityben voltak a magyar csoport tagjai, ahol őket nagy szívesseggel fogadták. Huszadikán Clevelandban nagy ünnepség keretében megkoszorúzták *Kossuth* Lajos szobrát, 22-én pedig Washington szobránál rendeztek ünnepséget. Egy New-Yorkban föladott távirat jelenti, hogy az interparlamentaris magyar csoport tagjai 28-án a Cunard-társaság *Ivernia* nevű hajóján elindultak Liverpool felé.

— **Kivándorlás Esztergom megyéből.** Esztergom megyéből, mint onnan írják, egyre többen vándorolnak ki. Nincs az a hét, melyen 10—15 család ne kérne utlevelet az alispáni hivatalnál. A megye bányászlatka vidékéről folyik leginkább a kivándorlás, aminek főoka az, hogy a legutóbbi sztrájk alkalmával és annak következményei folytán elbocsátott, vagy munka nélkül álló munkásság egyetlen magyar bányában sem kap munkát. Így hát bár nem szívesen és anyagi veszteségek árán is kimennek. A megyebeli bányák egyetlen munkást sem vesznek vissza, akik a sztrájkban agilisabb részt vettek. Ezeknek családjuk van s így most kenyér nélkül vannak. A bányászokat felbujtató fővárosi szocialisták ellen a köznépből ellenséges hangulat van most már, mert belátja, hogy ezek lökték a sok embert a nyomorba és hazatlanságba. Egy-egy községben a nép várva várja az agitátorok megjelenését, ne nem azért, hogy meghallgassa őket, hanem hogy elvegye a kedvüket máskorra az odajöveteltől.

— **Motoron az óceánon át.** Már bejárta a sajtót a *Matin* legújabb vállalkozásának a hire, hogy Toulon és Algir közt motorversenyt rendez. E példán felbuzdulva, az *Auto* most Havre és New-York közt rendez versenyt. A föltételeket *Charley* ellenrzése alatt készítik, mert ő adta mind a két díjat. A versenyben bármily erősségű motorok résztvehetnek, de utközben semmit sem szabad felvenniök, tehát benzint s petroleumot se. Csupán oly motorok

pályázhatnak, melyeknek minimális sebességük 15 csomónál (27-780 km.) nagyobb. Legalább 6 személynek kell utaznia a motoron e versenyben, mely előtt kísérleti verseny lesz.

— **Marconi-távíróvonal.** Az olasz hadügyi kormány — mint *Rómából* írják — a keleti partvidéken egy Marconi-állomást létesít, amely közvetlen összeköttetést fog teremteni Aotivarin át Görögországgal. Ezzel az új vonallal feleslegessé válik az Osrancó és Corfu közt levő kábelösszeköttetés.

TARKA VILÁG.

A rendes asszony.

Az Andrássy-utczán örült czammogással vágat a villamos vasutnak borus külsejű, de barátságos, szelid természetű kocsija, már-már utólérve egy csigabigát, amely vele egyidejűleg indult el a szusáki hídtól. A csigabiga szégyenében elpirul; a villamoskocsi flegmatikusán szürke marad.

Az Adamich-tér alpesi simaságu kövezetén a móló felől egy természetes hölgy evez be felé. Ilyen imponzánsan evezett be a hajdani szép napokban az amerikai *Mayne* hadihajó a flumei öböl sima tükre. A hölgy nyakába egy nyaktáska van akasztva, jobbkezében hatalmas paktáskát tart. Ő nagysága balkézével és kipirult arcczal kétségbeesetten integet a villamoskocsinak. Nyilvánvaló, hogy föl akar rá szállani. A villamos kocsi az Adamich-téri megállóhelyen köteleesszerűen megáll. A csigabiga látván a helyzetet, egész bonhomíával nyájas bucsuüdvözetet int flegmatikus versenyársának:

— Szervusz, villamos!

Ő nagysága szerencsésen föltápáskodik a kocsira, palacsintává lapítja a boldogtalan kalauz lábát, jobbról-balról bedöfi egy-két utasnak az oldalbordáját, végre e'helyezkedik. Az ülés nagyot roppan; a kocsi féloldalt dől; egyéb baj szerencsére nem történik. A villamos alkotmány nyöszörögve elindul. Ő nagysága maga mellé teszi jobb oldalra a paktáskát, bal oldalra a nyaktáskát.

Jön a kalauz és nyújtja a jegyet ő nagysága felé.

Ő nagysága belenyul a zsebébe s kivesz egy kis zsebtáskát. Kinyitja a zsebtáskát, kivesz egy kis kulcsot, becsukja a zsebtáskát s beteszi a zsebébe. Fogja most a nyaktáskát s leteszi az ölébe. A kis kulccsal kinyitja a nyaktáskát, kivesz egy nagy kulcsot, becsukja a nyaktáskát, kiveszi a zárjából a kis kulcsot s belenyul a zsebébe. Kiveszi a zsebből a zsebtáskát s leteszi az ölébe. Majd fogja a nyaktáskát s visszateszi az öléből maga mellé. Fölveszi és kinyitja a zsebtáskát, beteszi a kis kulcsot, becsukja a zsebtáskát és visszateszi nagy kényelmesen a zsebébe.

Az utasok mosolyognak, a kalauz türelmetlenkedik.

Ő nagysága pedig hihetetlen nyugalommal és a rendes asszonyokat jellemző pedanteriával fölön ragadja a paktáskát s leteszi az ölébe. Fölveszi a nagy kulcsot, kinyitja a paktáskát, kivesz egy kis börtárczát, leteszi az ölébe, becsukja a paktáskát, kiveszi a zárjából a nagy kulcsot s ledobja az ölébe. Aztán szépen fölveszi a paktáskát és leteszi maga mellé. Belenyul a zsebébe, kiveszi a zsebtáskát, fölveszi a nyaktáskát és azt is a becses ölében helyezi el. Kinyitja a zsebtáskát, kiveszi a kis kulcsot, becsukja a zsebtáskát s bedugja a zsebébe. Aztán ismét fölveszi a kis kulcsot, kinyitja a nyaktáskát, beteszi a nagy kulcsot, bezárja a nyaktáskát, kiveszi a zárjából a kis kulcsot, leteszi az ölébe, fölveszi a nyaktáskát és leteszi maga mellé. Erre megint belenyul a zsebébe s kiveszi a zsebtáskát.

Az utasokat nevetőgörcs fogja el, a kalauz a dühtől reszket.

Őnagysága ellenben a leghidegebb nyugalommal kinyitja a zsebtáskát, fölveszi a kis kulcsot, beteszi a kis kulcsot, becsukja a zsebtáskát s visszacsusztatja a zsebébe. Végrehatalára fölveszi a börtárczát, kinyitja és bele- néz — hát egy árva fitying sincs benne!

— Jesszus Mária! — kiáltja meglepetve. — Hiszen nem a pénztárczámot vettem ki! No, nem baj — majd mindjárt előveszem!

Azzal belenyul a zsebébe s kiveszi a zsebtáskát...

Az utasok a kocsi fenekén hemperegnek neveltükben, a kalauzon kitér a tomboló örült-ség — de ő nagysága a rendes asszonyok rendíthetetlen nyugalomával nyitogatja és csukogatja az ő táskáit.

A szerelem sötét verem.

Budapesten történt az alábbi mulatságos eset. Van ott egy zord iskolaigazgató, aki mód fölött gyűlöli az iskolaszéki tagokat, kik elemi miveltiséggel uralkodnak az elemi iskolákon és büszkébben lépkednek az iskolákban, mint a tanfelügyelő. Az iskolaszéki tag, akiről szó van, a legkiállhatatlanabb volt az igazgató előtt. Naponként eljárt az iskolába és betoppant a II. A. osztályba. Egy napon az igazgató fanyarul megkérdezte tőle:

— Mindennap, iskolaszéki tag ur, mindennap?

— Hja, ha az ember tisztséget vállal, teljesítse lelkiismeretesen. Vajha a többiek is...

Mire a mondat végéhez ért, már nem volt mellette az igazgató. Három hét multán az iskolaszolga és az igazgató a II. A. osztály ajtajánál hallgatóztak. Kicsendült a tanítónő szava:

— Mindenki előre nézzen. A táblára nézzen. Aki hátra tekint, az sóbálványvá lesz, mint egykor a Lóth felesége.

És hangzott belülről az iskolások éneklő olvasása:

— Mikor József Egyiptomban...

Hangzott még más is. Valami czuppanásfele. Az igazgató kinyitotta az ajtót. Az utolsó padban az iskolaszéki tag ur ült és mellette a tanítónő. Az érdekelt felek pirulva pattantak fel. Az iskolaszéki tag pedig zavartan hebegte:

— A menyasszonyom.

— Mindazonáltal — szolt kaján örömmel az igazgató, — jelentés teszek hatóságomnál, hogy korlátozza az iskolaszéki tagok látogatását és kötelezze az iskolaszolgát, hogy a látogatót nyomon kövesse.

A szerelmesek most szefegve várják a következményeket.

KÖZGAZDASÁG.

+ **Körber és a borvámkérdés.** *Bécsből* írják, hogy tegnap *Döts* és *Daschl* képviselők vezetésével küldöttség járt *Körber* osztrák miniszterelnöknél és átadta neki a kremsi és wachau borvidék termelőinek kérvényét az olasz borvám és a műborgyártás kérdésében. *Körber* miniszterelnök a borvámkérdés megoldása dolgában megnyugtatta a küldöttséget azzal a kijelentéssel, hogy most már csak 1904. december 31-ig szabad 450,000 métermázsa házasításra szánt bort 13 koronás vámmal behozni. E határidő lejárt után újra a régi 40 koronás (arany) behozatali vám lép életbe. Másnemű kedvezmény vagy bizonyos mennyiségre szoló mérséklés a jövőben ki van zárva. A miniszterelnök kifejezte azt az óhaját, hogy kijelentéseit közöljék a szőlőgazdákkal megnyugtatóan végett. Ami a műbor kérdését illeti, kijelentette *Körber*, hogy a földművelésügyi miniszterium ebben a kérdésben tárgyalásokat folytat Magyarországgal s az idevágó törvény megalkotása iránt már folyamatban vannak a munkálatok.

+ **A borvám-klauzula.** *Bécsből* jelentik, hogy az Ausztria-Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződés rendelkezéseinek nyilvánosságra jutása *Apuliában* nagy elégtelenséget keltett a borvámklauzula megszüntetése miatt, ami nemcsak a termelőket károsítja, hanem a gőzhajóstársaságokat is ugyssólván mindn jövedelmüktől megfosztja. Altalános az a hit, hogy 1904. után a kedvezményezett mennyiségnél sokkal kevesebb bor fog bejutni Ausztria-Magyarországra. Az érdekelték már a legközelebbi napokban több tiltakozógyűlést fognak tartani.

Tőzsdei árfolyamok.**Értéktőzsdék.**

(Zárlatok.)

1904.

szept. okt.
30 1

Budapest. Aranyjár.		
4%	K.	118.75
Koronajár. 4%		97.70
3 1/2		88.75
Magyar földteherment.		
4%		98.—
Horv. Szlavon		98.50
Tisza-szab.		161.50
Osztrák papírjár.		99.25
• ezüst		100.—
• arany		119.—
• korona		99.—
Osztrák-magyar bank		1615.—
Magyar hitelbank		777.—
Osztrák hitelbank		689.75
Osztrák-magyar vasut		650.50
100 márka		117.35
London vista		239.40
Páris		95.07 1/2
20 frankos arany		19.01
100 lira (olasz)		94.10
20 márka		23.46
Bécs. Magyar hitel. K. 780.— 779.50		
Osztrák hitel.		674.— 675.25
Rimamurányi		480.50
Union-bank		535.—
Magyar államvasut		651.25 652.50
Leszám. bank		—
Jelzálogbank		521.—
Adria		469.—
Länderbank		448.50
Lloyd		730.—
Török sorsjegy		133.—
Berlin. Osztrák hitel.		211.— 211.25

Budapesti árutőzsde.

Buza október	10.20	10.26
„ április	10.60	10.63
Rozs október	7.40	7.43
„ április	7.88	7.94
Zab október	6.76	6.77
„ április	7.18	7.20
Kukoricza szept.	—	7.20
„ május	7.36	7.35
Zsir	69.—	69.—
Szalonna	60.50	60.—

Newyorki gabonátőzsde.

(Sürgönyjegyzés.)

Buza loco	Cent.	117 5/8	—
október		115 5/8	—
december		114 7/8	—
Tengeri	Cent.	—	—
október		57 5/8	—
december		—	—
Fuwardij Liverpoolba	pence	—	—

Gyarmatárak.**Kávé.**

Havre Santos good average:		
Szeptember	Frank	—
Deczember		45.50
Márczius		46.—
Hamburg Santos good average:		
Szeptember	Márka	36.75
Deczember		37.—
Márczius		37.75
Newyork:		
Fair Rio loco	Cent.	8 9/16
Szeptember		—
Deczember		6.90

Cukor.

Prága frco Aussig kész	K.	27.20	27.—
„ „ „ uj		27.05	26.80
frco Prága raff.		—	—

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Végeladás**Csak még néhány napig tart**

Minthogy butor üzletemet véglegesen felosztatom, a raktaron lévő összes árut mélyen leszállított árban eladom.

Hálószoba butor, matt
Ebédliószoba butor, matt
Szalon butor, matt
Irodai butorok és
teljes szoba berendezések

matt, vagy fényezett egyes butor, darabok, pamla-
 gok, székek, konyhába való butorok, képek, tük-
 rök stb.

Alkatmi vétel

Szálloda tulajdonosoknak, vendéglősöknek és fiatal házásoknak.

ROSENBERGER I.

Fiume — Corso 12 — Fiume.

CONSORZIO FIUMANO

d'anticipazioni e prestiti (con garanzia limitata).

Értesítjük ezennel a tisztelt közönséget,
 hogy egyesületi helyiségeinket

Andrássy utca 1. szám alá, az első
emletre (a „Leon d'Oro“ vendéglő fölött)
 helyeztük át.

Fiume előleg- és kölcsön- szövetkezet.

EXNER RUDOLF

Első butorszállító és szállítmányozási vállalat

Központ: Trieszt, Via della Stazione 17.

Képvisező Fiumében: **EGGENHÖFFNER R.**

Via della Sanità 4. földszint.

Költözködések elvállalása úgy a városban mint bármely idegen helyre legújabb mintájú 6 és 8 méter hosszú, előnyös szerkezetű butorszállító kocsikkal.

Butoroknak és értéktárgyaknak őrizetbe vétele.
 Mindennemű csomagolások elvállalása. Tárgyaknak házhoz szállítása és onnan való elvitele.

**Bazár „Al Buon Mercato“
R. NEMES**

FIUME, VIA FIUMARA 4.

— A legjobb bevásárlási forrás. —
NAGY VÁLASZTÉK.
Mindennemű csipők, gyermekjáték, diszmu-tár-
gyak és utazási cikkekben.

**Ujságkihordó (asszony is lehet) azonnali felvételre ke-
restetik. Czim a kiadóhiva-
talban.**

Fehér varrónő.

Elvállal mindenféle fehér varrónői mun-
kákat valamint bluzok és háló kabát
készítését igen jutányos árban. — Czim:
Corso 13. sz. III. em. ajtó szám. 3.

Használt és új bútorok

vétele és eladása az

Al buon prezzo

BUTORRAKTÁRBAN

Via San Vito 7. sz. földszint.

Ruha- és egyéb szekrények 13, 14 és 16 fo-
rintért adatnak el.

Egyszerű teljes szobaberendezés 88 frt.
Fényes vagy matt „ márvánnyal 130 „
Altdeutsch matt 150 „

Két fiatalember,

két egymásba nyíló szobát, esetleg ellá-
tással keres. Czim a kiadóhivatalban.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japan és kagyló áruk, bőrönd
és utikosár raktár
10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJ CZÁR.

Aki olcsó és jó

BUTOR

óhajt vásárolni, vegye azt az ál-
talanosan ismert és megbízható
asztalos és kárpitos

butor ezégnél

J. Hertmann & Figlio

(ezelőtt Sachs succ.)

Via Governo, - FIUME.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra
ingyen és bérmentve küldünk.

Hivatalnok

ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja,
1500-1800 kor. fizetéssel azonnal felvétetik.
Czim a kiadóhivatalban.

?
? IRIS ?
?

Hirdetések és előfizetések

„A TENGERPART“

ezimű politikai napilapra felvétetnek a
kiadóhivatalában: Fiume „Adria“ palota.

Inserzioni ed abbonamenti

per il giornale politico quotidiano

„A TENGERPART“

si ricevono nell'amministrazione del giornale.

FIUME, PALAZZO „ADRIA“.

**Női
varrónő.**

Elvállal min-
denféle felső és
alsó ruhavar-
rást házban és
házon kívül.

Czim: Via del
Ponte 1. sz.
I. emelet.

Cognac

az Első Tokaji Cognac gyár ter-
méke a legkedveltebb.

Különlegességek:

**Gyógy Cognac és
Diabetikus Cognac.**

Kapható minden finomabb ételmezési és
czukrász üzletekben.

Képviselet Fiumében:

FABICH FERDINANDO.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

— SZÁLLIT —

minden a nyomdászathoz vágó munkát
gyorsan, szakismerettel és a legolesóbban.

— ESEGUISCE —

prontamente con conoscenza del ramo ed
al più buon mercato ogni lavoro tipo-
litografico.

„Adria“ magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság. Atlanti szolgálat.

1904. október havában az alant felsorolt első osztályú gőzösök vagy ezek helyettesei fognak Fiuméből az alant megjelölt irányokban és külföldről hazafelé indítani, feltéve, hogy rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

KIVITEL			BEHOZATAL			
Hová	Gőzös	Kelet	Honnan	Hová	Kelet	
New-York	»Slavonia«	6	Bordeaux	Fiume	»Baross«	25/IX - 5/X
Liverpool ¹⁾	»Tyria«	1-10	Rotterdam	»	»Bathori«	25/IX - 5/X
Rotterdam, Antwerpen*)	»Duna«	5-15	London	»	»Deák«	25/IX - 5/X
Hull, Newcastle o/T	»Austria«	5-15	Rouen	»	»B. Kemény«	1-10
Liverpool ¹⁾	»Flaminian«	5-15	Glasgow	»	»Szent István«	1-10
Rouen	»Stefánia«	10-20	Liverpool	»	»Algerian«	1-10
Hamburg ¹⁾	»Lusitania«	10-20	Rouen	»	»Zichy«	1-10
London ¹⁾	»Jago«	10-20	Rotterdam	»	»Andrássy«	5-15
Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro Santos*	»Nagy Lajos«	20	Hamburg	»	»Pergamon«	5-15
New-York	»Pannonia«	20	Bordeaux	»	»Szécheny«	10-20
Bordeaux*)	»Balaton«	15-25	Liverpool	»	»Brescia«	10-20
Lissabon ¹⁾ , London	»Koloszvár«	15-25	New-York	»	»Ultonia«	18
Liverpool	»Aleppo«	15-25	Glasgow	»	»Tisza«	15-25
Glasgow*)	»Baross«	21-31	Westhartleppol	»	»Matkovits«	15-25
Rouen*)	»Bathori«	21-31	Liverpool	»	»Palermo«	15-25
Hamburg ¹⁾	»Venezia«	21-31	London	»	»Syria«	15-25
Liverpool ¹⁾	»Bulgarian«	21-31	Hamburg	»	»Soederhamn«	15-25
Hull, Newcastle o/T	»Ebro«	21-31	Rouen	»	»Kálmán király«	21-31
Rotterdam, Antwerpen	»Szeged«	25/X-5/XI	Hull, Newcastle o/T	»	»Vultur«	21-31
			Buenos Ayres	»	»Tibor«	25/X - 5/XI
			London ¹⁾	»	»Murillo«	25/X - 5/XI
			Liverpool ¹⁾	»	»Pavia«	25/X - 5/XI

A *-gal megjelölt viszonylatban a gőzös Triesztet is érinti.

Atrakódó szolgálat közvetlen hajóraklevelek alapján a felsorolt kiindulási kikötőkből az összes földközi és adriai tengeri kikötőkbe, valamint az osztrák Lloyd levantei, keletindiai, kínai és japáni vonalaira.

¹⁾ Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentetett be, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse, illetőleg hogy ezt a járatot ne teljesítse vagy későbbre halasztssa.

Középtengeri szolgálat.

FIUME—MALTA—OLASZORSZÁG—DÉL FRANCZIAORSZÁG—SPANYOLORSZÁGI vonal.

Fiuméből: »Rákóczy« október 6-án, »Lederer Sándor« 13-án, »Szent László« 20-án, »Kassa« 27-én.
Valenciából: »Kassa« október 5-én, »Zrinyi« 12-én, »Mátyás király« 19-én, »Rákóczy« 26-án.

TYRRHENI VONAL.

Az első osztályú gyorsgőzös ÁRPÁD minden szerdán délben Marseilleből Genuába indul és pedig 1904. október 5-én, 12-én, 19-én és 26-án. Minden csütörtökön este 8 órakor Genuából Nápolyba. Minden szombaton délután 4 órakor Nápolyból Marseillebe és pedig 1904. október 1-án, 8-án, 15-én, 22-én, és 29-én

FIUME-ÉSZAKAFRIKAI vonal. Fiuméből: indul »Adria« október 6-án, »Szápáry« 20-án.

Tangerből: indul »Szápáry« október 3-án. »Adria« 17-én, »Szápáry« 24-én.

„Adria“ magyar kir. Tengerhajózási részvénytársaság. - Fiume.

FIUME - NEWYORK

közvetlen összeköttetés Éjszak - Amerikával.

A „Cunard Line“ angol hajózási társaság gőzöseivel. Vezérigazgatóság a magyar korona országai részére: „Adria“ m. kir. Tengerhajózási r. t.

III. osztályú menetjegyek

Fiumétől Newyork-ig

Beleértve a hajón való étkezést és a kétnapos ellátást Fiumében

➔ 180 Korona ➔

Legközelebbi gőzösök indulnak:

„Slavonia“ október 6.án - „Pannonia“
október 20.án - „Ultonia“ novemb. 10.én

A fiumei kivándorlási iroda (Via Alessandrina) készséggel és díjtalanul szolgál mindazon fölvilágosítással, melyre a kivándorolni szándékosoknak szükségük van.